

INFORMÁCIE PRE VEREJNOSŤ

(podľa §15a zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva
v znení neskorších predpisov)

Obec Malá Mača v súlade s § 15, ods. 1 písm. a) a § 15a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov zverejňuje na svojej internetovej stránke informácie pre verejnosť, ktoré zahŕňajú:

- A. informácie o zdroji ohrozenia,
- B. informácie o možnom rozsahu mimoriadnej udalosti a následkov na postihnutom území a životnom prostredí,
- C. nebezpečné vlastnosti a označenie látok a prípravkov, ktoré by mohli spôsobiť mimoriadnu udalosť,
- D. informácie o spôsobe varovania obyvateľstva a o záchranných prácach,
- E. úlohy a opatrenia po vzniku mimoriadnej udalosti,
- F. podrobnosti o tom, kde sa dajú získať ďalšie informácie súvisiace s plánom ochrany obyvateľstva,
- G. odkaz na obmedzenia vyplývajúce z ochrany dôverných informácií a utajovaných skutočností. 18a)

Základné pojmy

Mimoriadnou udalosťou (MU) sa rozumie živelná pohroma, havária, katastrofa alebo teroristický útok, pričom:

- a) **živelná pohroma** je mimoriadna udalosť, pri ktorej dôjde k nežiaducemu uvoľneniu kumulovaných energií alebo hmôt v dôsledku nepriaznivého pôsobenia prírodných síl, pri ktorej môžu pôsobiť nebezpečné látky alebo pôsobia ničivé faktory, ktoré majú negatívny vplyv na život, zdravie alebo na majetok,
- b) **havária** je mimoriadna udalosť, ktorá spôsobí odchýlku od ustáleného prevádzkového stavu, v dôsledku čoho dôjde k úniku nebezpečných látok alebo k pôsobeniu iných ničivých faktorov, ktoré majú vplyv na život, zdravie alebo na majetok,
- c) **katastrofa** je mimoriadna udalosť (MU), pri ktorej dôjde k narastaniu ničivých faktorov a ich následnej kumulácii v dôsledku živelných pohromy a havárie.

Ohrozenie je obdobie, počas ktorého sa predpokladá nebezpečenstvo vzniku alebo rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti.

A. INFORMÁCIE O ZDROJI OHROZENIA

1.1. ŽIVELNÉ POHROMY

1.1.1. Povodne a záplavy z povrchových vodných tokov

Zdroje:

Z hľadiska ohrozenia povodňami a záplavami je rieka *Dudváh*. Menšie nebezpečenstvo predstavuje riečka *Gidra*.

Stupne povodňovej aktivity v určenom meracom bode pre vnútorné a podzemné vody - Povodňový úsek XXVI

Umiestnenie meracieho bodu	Výška hladiny	Stupeň povodňovej aktivity
Hať Sládkovičovo rkm 10,954	160 cm 119,62 m n.m.	I. stupeň PA
	180 cm 119,82 m n.m	II. stupeň PA
	280 cm 120,82 m n.m.	III. stupeň PA

1.1.2. Mimoriadne javy poveternostného a klimatického charakteru

Zvýšenie hladiny podzemných vôd

Zdroje:

Dlhotrvajúce výdatné dažde alebo masívnejšie topenie snehov spôsobujú zvýšenie hladiny spodných vôd prípadne vytváranie stojatých jazier na teréne.

Možnosť výskytu snehových kalamít

Zdroje:

Miestne komunikácie.

1.1.3. Lesný požiar

Zdroje:

Lesný porast je zachovaný hlavne v inundačnom území riek Dudváh a Gidra.

1.2. HAVÁRIE

1.2.1. Závažné priemyselné havárie

Na teritóriu obce sa nenachádzajú objekty v ktorých by mohli vzniknúť priemyselné havárie.

1.2.2. Úniky nebezpečných látok pri všetkých druhoch prepráv

Zdroje:

Miestne komunikácie.

1.3. KATASTROFY

1.3.1. Havárie jadrových zariadení

Zdroje

Jadrové zariadenie (JZ)V2 Jaslovské Bohunice.

1.3.2. Letecká prevádzka

Zdroje:

Nad teritóriom obce vedie letová trasa v úseku medzi Bratislavou a Štúrovom a okrajovo tiež trasa v úseku Bratislava – Nitra. V regióne sa nachádza jediné letisko v Sládkovičove, slúžiace na vzlet a pristávanie malých lietadiel pri vykonávaní leteckého postrekovania poľnohospodárskych plodín, alebo pre športovo rekreačné účely. Vrtuľníkový pristávací priestor je vybudovaný v areáli NsP Svätého Lukáša v Galante.

1.3.3. Porušenie vodnej stavby

Zdroje: Vodné stavby (VoS):

1. *Liptovská Mara (LM)*
2. *Horné Orešany (HO)*

B. INFORMÁCIE O MOŽNOM ROZSAHU MIMORIADNEJ UDALOSTI A NÁSLEDKOV NA POSTIHNUATOM ÚZEMÍ A ŽIVOTNOM PROSTREDÍ,

Povodne a záplavy z povrchových vodných tokov

Oblasti možného ohrozenia povodňami a záplavami sú dislokované predovšetkým v okolí uvedených vodných tokov. Náhle zvýšenie hladín menovaných riek a prudké zrýchlenie toku vody môže vytvárať riziká ohrozenia životov a zdravia obyvateľov v dôsledku tvorby silného prúdu vody. Ten môže mať potenciál na strhávanie prekážok ktoré má v ceste, alebo ich poškodzovať, a to vrátane mostov, dopravných komunikácií, elektrických stĺpov atď. Následkom sú problémy s dodávkami energií, zásobovaním obyvateľstva pitnou vodou, potravinami. Podmienky na bývanie občanov v domoch sú na určitú dobu obmedzené alebo úplne znemožnené. Povodnesú spravidla sprevádzané veľkými materiálnymi škodami. Na zaplavených územiach dochádza k znehodnoteniu úžitkových vlastností budov, obytných priestorov, pivníc, priemyselných stavieb a pod. Negatívny je tiež vplyv na celkové životné prostredie, v dôsledku úhynu vegetácie znečistenia zdrojov pitnej vody, premnoženia plesní a iných choroboplodných mikroorganizmov.

Mimoriadne javy poveternostného a klimatického charakteru

Zvýšenie hladiny podzemných vôd

Možný rozsah MU a následky na postihnutom území a životnom prostredí:

V prípade plošného zdvihnutia podzemných vôd tieto zaplavujú nielen pivnice a suterénne priestory budov ale vytvárajú aj plošné jazerá na povrchu terénu a poliach, kde ničia úrodu resp. znemožňujú realizáciu poľnohospodárskych prác. Následky bývajú podobné ako v prípade povodní (viď. časť povodne), avšak celkovo s menším dopadom na bežný život, najmä pokiaľ ide o dodávky energií a zásobovanie resp. potrebu evakuácie obyvateľov.

Možnosť výskytu snehových kalamít

Veterné počasie, rovinatý charakter terénu v okolí obce nedostatok prirodzených vetrolamov zapríčiňujú v zimnom období výskyt snehových kalamít, hlavne na cestných úsekoch kolmých na prevládajúce smery vetra. Zložitá situácia sa môže vytvoriť v dôsledku dopravných havárií, alebo v zimnom období na úsekoch s nebezpečenstvom tvorby snehových závejov.

Lesný požiar

Možný rozsah mimoriadnej udalosti a následky na postihnutom území a životnom prostredí:

Okrem priameho nebezpečenstva a následkov ohňa môže spôsobiť nepriaznivý vplyv na obyvateľstvo a životné prostredie aj tvorba hustého dymu v prípade ich požiaru.

1.2. HAVÁRIE

Úniky nebezpečných látok pri všetkých druhoch prepráv

Zdroje sú určené *prepravnou trasou*. Označenie trás je centrálné ustanovené. V obvode Galanta sú to tie, z ktorých aspoň časť prechádza jeho územím:

<i>Prepravné trasy</i>	<i>Vybrané NCHL</i>
------------------------	---------------------

Označenie	Smer	(prepravované v najväčšom množstve podľa jednotlivých trás)
C3	<i>diaľnica D61-Bratislava-Trnava-Sereď-Báb-Nitra</i>	<i>etylén, hydroxid sodný, kyselina sírová</i>
C5	<i>Trnava-Sereď-Galanta-Dunajská Streda- Veľký Meder-Medveďov</i>	<i>pentány, butylacetát, kyselina chlorovodíková</i>
C7	<i>Senec – Sládkovičovo – Galanta – Šaľa</i>	<i>etylén, hydroxid sodný, kyselina sírová,</i>
C13	<i>Topoľčany-Hlohovec-Sereď</i>	<i>kyselina dusičná, kyselina fosforečná,</i>
Z3	<i>Kúty-Jablonica-Smolenice-Trnava-Sereď-Galanta-Šaľa</i>	<i>hydroxid sodný, kyselina sírová, anilín</i>
Z4	<i>Bratislava-Galanta-Šaľa (Štúrovo alebo Komárno)</i>	<i>anilín, hydroxid sodný, chlór</i>

Poznámka: vozidlo prevážajúce nebezpečnú látku môže prechádzať aj cez územie našej obce.

Čas vzniku, typ ani podmienky takýchto udalostí nie je možné jednoznačne vopred stanoviť. Vyhláška MV SR č. 533/2006 Z. z. o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov ustanovuje určovanie oblasti ohrozenia až po vzniku mimoriadnej udalosti takéhoto charakteru. Ohrozenie môže vzniknúť v okolí železničných tratí resp. cestných komunikácií.

V zmysle § 7 ods. 2 písm. b) citovanej vyhlášky, ak pri preprave nebezpečných látok nie je známy druh nebezpečnej látky na účely okamžitého zásahu sa za bezpečný priestor, v ktorom sa výskyt nebezpečnej látky nepredpokladá, považuje priestor vzdialený najmenej 100 metrov od miesta výskytu nebezpečnej látky.

Následky na postihnutom území a životnom prostredí závisia od množstva a druhu uniknutej látky a jej nebezpečných vlastností, ktoré sú uvedené v bode 3. týchto informácií.

1.3. KATASTROFY

1.3.1. Havárie jadrových zariadení

Možný rozsah MU a následky na postihnutom území a životnom prostredí:

Pri havárii môže uniknúť ionizujúce žiarenie a rádioaktívne látky do ovzdušia i vody. Na základe platnej legislatívy sa oblasť ohrozenia pre prípad nehody alebo havárie jadrového zariadenia člení na pásma A, B, C a na 16 sektorov s veľkosťou stredového uhla 22,5 stupňa, pričom stred prvého sektora je orientovaný na sever. Rozhodnutím Úradu jadrového dozoru SR sú pre JZ V2 stanovené nasledujúce vzdialenosti:

- pásmo A: do 5 km, pásmo B: od 5 do 10 km, pásmo C: od 10 do 21 km.

V prípade havárie JZ V2 je plánované vykonať evakuáciu obyvateľov z ohrozených obvodov Trnava a Piešťany cez kontrolné stanovišťa v Galante a Sládkovičove. Do našej obce je plánovaná evakuácia obyvateľstva z obce Siladice v počte 629 obyvateľov.

V dôsledku vzniku rádioaktívnej stopy by bolo významne zasiahnuté životné prostredie (vodné plochy, pôda, budovy, cesty, lesy, vegetácia, živočíchy), potravinový reťazec, krmivá, zdroje pitnej vody a podobne. Uvedená situácia by mala vážny dopad na všetky oblasti života postihnutých ľudí

na dopravu, zásobovanie vodou, potravinami, výrobu. Predpokladajú sa výpadky v dodávke elektrického prúdu.

1.3.2. Letecká prevádzka

Zdroje:

Nad teritóriom obce vedie letová trasa v úseku medzi Bratislavou a Štúrovom a okrajovo tiež trasa v úseku Bratislava – Nitra. V regióne sa nachádza jediné letisko v Sládkovičove, slúžiace na vzlet a pristávanie malých lietadiel pri vykonávaní leteckého postrekovania poľnohospodárskych plodín, alebo pre športovo rekreačné účely. Vrtuľníkový pristávací priestor je vybudovaný v areáli NsP Svätého Lukáša v Galante.

1.3.3. Porušenie vodnej stavby

Liptovská Mara (LM)

sa nachádza v obvode Liptovský Mikuláš na území Žilinského kraja. Je zaradená do kategórie I s úžitkovým objemom 320,60 miliónov m³. Stojí na hornom toku rieky Váh v riečnom km 338,4 nad obcou Vlachy a osadou Vlašky.

Hladiny nádrže LM

- maximálna retenčná (zádržná) hladina 565,69m n.m.
- maximálna prevádzková hladina 564,89m n.m.
- minimálna prevádzková hladina 539,59m n.m.

Horné Orešany (HO)

Vodná stavba sa nachádza v obvode Trnava nad obcou Horné Orešany, asi 150 m od obce, na vodnom toku Parná. Správcom a prevádzkovateľom je SVP š.p. o.z. Šaľa. Na základe metodiky pre spracovanie dokumentácie CO obyvateľstva v pôsobnosti MŽP SR č. 8356/2007-1.5 z júna 2007 VoS Horné Orešany je zaradená do II kategórie.

Hladiny nádrže vodnej stavby

- maximálna prevádzková hladina 228,00 m n.m.
- minimálna prevádzková hladina 215,5,00 m n.m.

Možný rozsah MU a následky na postihnutom území a životnom prostredí:

VoS Liptovská Mara

Uvoľnený objem vody porušením priehrady pri hladine v nádrži 564,89 m n. m. dosiahne maximálne výšky prielomovej vlny v Žilinskom a Trenčianskom kraji. Výška prielomovej vlny v údolí Váhu v Trnavskom kraji spôsobí hlavné škody nie veľkou rýchlosťou, ale dĺžkou trvania. Čelo záplavovej vlny s výškou 1 m nad brehom rieky Váh by dosiahlo severnú hranicu okresu Galanta pri obci Šintava za 39 h 15 min. Voda so súčasným rozširovaním hraníc zaplaveného územia by postupovala smerom na južnú hranicu okresu s priemernou rýchlosťou 1,8 m/s a obec Kajal by zasiahla za 70 h 30 min. s výškou vody 1,78 cm. V tomto časovom rozpätí by došlo k zaplaveniu 8 obcí a ich príslušných častí. Vo vyhodnotení ničivých účinkov prielomovej vlny vypracovanom Stavebnou fakultou STU Bratislava sa uvádza nasledujúce zaplavenie:

P. č.	Názov obce, časti	Prielomová vlna			Zaplavenie katastra obce [%]	Počet obyvateľov	
		Čas dobehu [h:min]	Max. výška [m]	Čas kulminácie [h:min]		Obce	Ohrozených
4.	Malá Mača	53:45	0,8	58:45	70%	609	426

VoS Horné Orešany

Pri vyhodnotení sa vychádzalo z maximálnej prevádzkovej hladiny. Obce pod VoS Horné Orešany (HO) budú v dôsledku prietrže hrádze úplne alebo čiastočne zaplavené. V oblasti ohrozenia sa nachádza 12 obcí z toho tri z obvodu Galanta (mesto Sládkovičovo, Hoste a Malá Mača. Kulminácia prielomovej vlny v nich sa predpokladá medzi 8 h. 34 min. a 12h. 05 min.

Prehľad o zaplavených obciach a počtoch ohrozených osôb

P. č.	Názov obce	Vzdialenosť od VoS [km]	Prielomová vlna		Zaplavenie katastra obce [%]	Počet obyvateľov	
			Rýchlosť v obci [m/s]	Čas kulminácie [h:min]		v obci	ohrozených
	Pravostranné rozrušenie						
2	Malá Mača	37,5	1,2	11:28	60%	609	365

C. NEBEZPEČNÉ VLASTNOSTI A OZNAČENIE LÁTOK A PRÍPRAVKOV, KTORÉ BY MOHLI SPÔSOBIŤ MIMORIADNU UDALOSŤ

V ďalšom texte sú popísané tie nebezpečné chemické látky, ktoré predstavujú zdroj ohrozenia v rámci územného obvodu. V prípade prepravovaných NCHL ide o vytypované druhy.

2.1. AMONIAK (SK), AMMONIA (EN), CAS číslo: 7664-41-7

Označenie pri preprave podľa medzinárodných predpisov (ADR, RID):

Číslo látky (UN-kód): 1005			
Číslo nebezpečnosti (Kemlerov kód): 268 (2-plyn, 6-jedovatý, 8-žieravý)			
Bezpečnostné značenie (nálepka) 2.3		8	

Charakteristika a nebezpečné vlastnosti

Amoniak je pri bežnom tlaku a teplote bezfarebný plyn (teplota varu za normálnych podmienok je -33,5°C) s charakteristickým prenikavým, ostrým, silne dráždivým zápachom. V plynnom skupenstve je mierne ľahší ako vzduch. Je toxický, málo horľavý, za tepla (požiaru) sa rozkladá na nitrózne plyny, pri vyšších teplotách > 650°C je samovznietivý. V zmesi so vzduchom je v určitom rozmedzí koncentrácií výbušný. Je veľmi dobre rozpustný vo vode, s kyselinami reaguje za vzniku

amónnych solí. Koroduje farebné kovy, galvanizované predmety, meď a zlúčeniny medi. Skladuje a prepravuje sa skvapalnený pod tlakom. Vytiekajúca kvapalina prechádza rýchlo do plynnej fázy. Pri rozpínaní plynu sa môžu krátkodobo tvoriť hmlы, ktoré sú ťažšie ako vzduch.

Dlhý účinok nižších koncentrácií vedie k poškodeniu obdobnému ako u iných dráždivých látok. Sú to nepríjemnosti s podráždenými spojivkami, dráždenie sliznice nosohltanu, priedušiek a kašeľ. Vyššie koncentrácie poškodzujú oči. Pobyt vo vysokých koncentráciách (najmä v uzavretom priestore), má za následok pocit silného podráždenia dýchacích ciest, očí a môže dôjsť ku krčom a zavodeniu pľúc - edému.

Jeho následkom môže byť náhla smrť udusením. Styk s tekutinou vyvoláva ťažké omrzliny.

Nad hladinami vôd sa môžu vytvárať hmlы a pary so silnými dráždivými účinkami. S vodou tvorí látka silne leptavú zmes aj pri zriedení. Vzhľadom k životnému prostrediu je veľmi toxický pre vodné organizmy (predovšetkým ryby), pričom významnú úlohu zohráva jeho veľmi dobrá rozpustnosť vo vode. Môže meniť pH - hodnotu ekologických systémov, spôsobuje okysľovanie pôdy a podporuje eutrofizáciu vôd (premnoženie rias a siníc).

2.2. CHLÓR (SK), CHLORINE (EN), CAS číslo: 7782-50-5

Označenie pri preprave podľa medzinárodných predpisov (ADR, RID):

Číslo látky (UN-kód): 1017
Číslo nebezpečnosti (Kemlerov kód): 266 (2-plyn, 66-veľmi jedovatý)
Bezpečnostné značenie (nálepka): 2.3
 8

Charakteristika a nebezpečné vlastnosti

Chlór je žltozelený, štipľavo zapáchajúci, jedovatý, žieravý, nehorľavý plyn. Je veľmi reaktívny. S mnohými prvkami reaguje za vzniku plameňa. Napadá kovy. S vodíkom tvorí traskavý plyn, ktorý pri prívode tepla a svetla exploduje. Plyn sa len nepatrne rozpúšťa vo vode.

Vyskytuje sa ako stlačený alebo skvapalnený v tlakových fľašiach, sudoch alebo cisternách. V kvapalnom stave je svetlý, bezfarebný. Po uvoľnení rýchlo prechádza do plynného stavu. Pri rozpínaní chlóru sa rýchlo tvorí veľké množstvo chladnej hmlы. Plyn a hmlы sú ťažšie ako vzduch.

Po inhalačnej expozícii sa objavuje kašeľ, bolesti na prsiach, zvracanie (v niektorých prípadoch krvavé), pocit dusenia a bolesti hlavy. Nadýchanie sa chlóru vedie k poleptaniam dýchacích ciest a pľúc. Je možný pľúcny edém, ktorý môže vzniknúť s oneskorením až 2 dní. Vyvoláva poleptanie očí a podráždenie kože, až po tvorbu pľuzgierov. Pri styku so skvapalnenou formou sa môžu vyskytnúť omrzliny.

Nad hladinami vôd sa môžu vytvárať jedovaté leptavé zmesi. Chlór reaguje s mnohými anorganickými a organickými látkami spravidla za uvoľnenia tepla. Organické látky môžu v plynnom chlóre horieť. Z biologického hľadiska má látka vysokotoxické účinky na vodu. Je nebezpečná najmä pre ryby a vodné organizmy. S vodou tvorí toxické zlúčeniny aj napriek riedeniu.

2.3. KYSELINA SÍROVÁ (SK), roztoky $\geq 51\%$, SULPHURIC ACID (EN), CAS číslo: 7664-93-9

Označenie pri preprave podľa medzinárodných predpisov (ADR, RID):

Číslo látky (UN-kód): 1830

Číslo nebezpečnosti (Kemlerov kód): 80 (8-žieravá)

Bezpečnostné značenie (nálepka): 8

Charakteristika a nebezpečné vlastnosti

Bezfarebná, bez zápachu, hygroskopická, s vodou dobre miešateľná, jedovatá kvapalina. Jej pary sú ťažšie ako vzduch. Látka nesmie prísť do styku s vodou, alkalickými kovmi, amoniakom, oxidmi fosforu, fosforom, lúhmi, kyselinami, hydridmi, permanganátmi, dusičnanmi, karbidmi, organickými rozpúšťadlami, a.i..

Pary spôsobujú silné dráždenie, resp. poleptanie očí, dýchacích ciest a pokožky. Styk s kvapalinou vedie k vážnemu poškodeniu tkanív (najťažšie formy chemických popálenín III. stupňa až hĺbkové zuhoľnatenie postihnutých častí. Koncentrovaná kyselina odvodňuje a spôsobuje bolestivé rany.

Príznaky - pálenie očí a pokožky, nosnej a hrtanovej sliznice, silné dráždenie na kašeľ, dýchacie ťažkosti, pri požití prudká páľivá bolesť dutiny ústnej a zažívacieho traktu, bolesti brucha, črevné a žalúdočné poruchy, nevoľnosť, zvracanie až šokový stav.

Ekologické informácie: je toxická pre ryby a planktón, aj v zriedenej forme má žieravé účinky, nespôsobuje biologický nedostatok kyslíka, znehodnocuje zdroje pitných, povrchových vôd a pôdu, posúva hodnoty pH. Škodlivinu je zakázané vypúšťať do akýchkoľvek zdrojov vôd a do pôdy.

2.4. PENTÁN (SK), PENTANE (EN), CAS číslo: 109-66-0

Označenie pri preprave podľa medzinárodných predpisov (ADR, RID):

Číslo látky (UN-kód): 1265

Číslo nebezpečnosti (Kemlerov kód): 33 (ľahko vznetlivá kvapalina)

Bezpečnostné značenie (nálepka): 3

Pentán je veľmi horľavá prchavá bezfarebná kvapalina bez zápachu, prípadne benzínového zápachu. Je ľahší ako voda, vo vode málo rozpustný. Pary sú ťažšie ako vzduch (relatívna hustota pár = 2,49). Výpary môžu tvoriť so vzduchom výbušnú zmes pri normálnych teplotách. Môže sa elektrostaticky nabíjať. Reaguje s oxidačnými činidlami. Pri úniku do kanalizácie hrozí nebezpečenstvo výbuchu.

Vysoké koncentrácie pár majú narkotický účinok, môžu spôsobiť ospalosť alebo závraty a poruchy srdcového rytmu. Dlhodobé vdychovanie môže vyvolať edém a zápal pľúc. Kvapalina dráždi oči a pokožku. Opakovaná expozícia môže spôsobiť vysušenie alebo popraskanie pokožky. Symptómy: únava, bolesti hlavy, závrat, poruchy srdcového rytmu, bezvedomie, zastavenie dýchania.

Ak prenikne do pôdy alebo vody, môže ohroziť dodávku pitnej vody. Pentán je jedovatý pre vodné organizmy. Vo vodnej zložke životného prostredia môže spôsobiť dlhodobé nepriaznivé účinky.

2.5. KYSELINA DUSIČNÁ (SK), roztoky $\geq 70\%$, NITRIC ACID (EN), CAS č.: 7697-37-2

Označenie pri preprave podľa medzinárodných predpisov (ADR, RID):

Číslo látky (UN-kód): 2031
Číslo nebezpečnosti (Kemlerov kód): 885 (silne žieravá horenie podporujúca látka)
Bezpečnostné značenie (nálepka): 5.1

Nehorľavá, bezfarebná až hnedá, štipľavo páchnuca, s vodou neobmedzene miešateľná, na vlhkom vzduchu dymiaca jedovatá kvapalina ťažšia ako voda. Je stála iba v zriedenom stave. Vyvíja na vzduchu vysoko jedovaté hnedé až žlté pary, ktoré sú ťažšie ako vzduch. Reaguje s kovmi za vzniku vodíka a nitróznych plynov, pri styku s horľavými resp. organickými látkami hrozí nebezpečenstvo vzniku samovznietenia.

Pary spôsobujú ťažké poleptanie očí, dýchacích ciest, pľúc i kože. V ťažkých prípadoch je možný edém pľúc. Môže sa prejaviť s oneskorením až do 2 dní. Pri nadýchaní je preto v každom prípade potrebné lekárske ošetrovanie. Vysoké koncentrácie pár (nitróznych plynov) spôsobujú poruchy centrálného nervového systému. Styk s tekutinou vedie k ťažkému poleptaniu zasiahnutých častí tela. Rany sa hoja neobyčajne pomaly. Príznaky: pálenie a bolesti očí, slizníc - nosných, hltanových a kože, dýchavičnosť.

Kyselina dusičná je nebezpečná pre zdroje pitnej vody. Je toxická pre ryby a planktón.

2.6. ANILÍN (SK), ANILINE (EN), CAS číslo: 62-53-3

Označenie pri preprave podľa medzinárodných predpisov (ADR, RID):

Číslo látky (UN-kód): 1547
Číslo nebezpečnosti (Kemlerov kód): 60 (jedovatá alebo zdraviu škodlivá látka)
Bezpečnostné značenie (nálepka): 6

Jedovatá olejovitá bezfarebná až nahnedlá kvapalina s charakteristickým aromatickým zápachom, ťažšia ako voda. Na svetle hnedne. Vo vode je čiastočne rozpustná a tvorí s ňou jedovatú zmes. Prudko reaguje pri styku s oxidačnými činidlami a kyselinami. Je horľavá. Pri silnom zahriatí alebo požari sa rozkladá za vzniku vysoko jedovatých pár, ktoré obsahujú nitrózne plyny. Pary sú ťažšie ako vzduch a v určitom rozmedzí koncentrácie vytvárajú so vzduchom výbušnú zmes.

Kvapalina aj pary sa vstrebávajú i kožou. Anilín je silný krvný jed. Mení krvné farbivo (vzniká methemoglobulín) a poškodzuje červené krvinky (hemolýza). Následkom je poškodenie ľadvín a pečene. Počiatočný pocit dobrej pohody (anilínové opojenie) zvädza považovať situáciu za nevinnú. Alkohol nebezpečne zvyšuje jedovatosť anilínu. Pri väčších otravách sa prejavujú účinky na nervový systém. Pri ťažkej otrave nastáva hlboké bezvedomie. Príznaky: modré sfarbenie (cyanóza) začínajúce sa na perách a pod nechtami, veselá nálada, silné bolesti hlavy, nevoľnosť, zvracanie, slabosť, závrate, možné poruchy srdcového rytmu, podráždenie močového mechúra, krvavý moč, problémy s dýchaním, eventuálne kŕče, bezvedomie.

D. INFORMÁCIE O SPÔSOBE VAROVANIA OBYVATEĽSTVA A O ZÁCHRANNÝCH PRÁČACH

Informačný systém civilnej ochrany tvorí hlásnu službu a informačnú službu civilnej ochrany, pričom

- a) hlásna služba zabezpečuje včasné varovanie obyvateľov a vyrozumenie osôb činných pri riešení následkov mimoriadnej udalosti a obcí o ohrození alebo o vzniku mimoriadnej udalosti,
- b) informačná služba zabezpečuje zber, spracovanie, vyhodnocovanie a poskytovanie informácií.

3.1. VAROVANIE OBYVATEĽSTVA

Vykonáva sa varovnými signálmi

- a) „**Všeobecné ohrozenie**“ - dvojminútovým kolísavým tónom sirén pri ohrození alebo pri vzniku mimoriadnej udalosti, ako aj pri možnosti rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti.

VŠEOBECNÉ OHROZENIE	
<i>Tón sirén:</i>	<i>2 - minútový kolísavý tón</i>

- b) „**Ohrozenie vodou**“ - šesťminútovým stálym tónom sirén pri ohrození ničivými účinkami vody.

OHROZENIE VODOU	
<i>Tón sirén:</i>	<i>6- minútový stály tón</i>

Koniec ohrozenia alebo koniec pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti sa vyhlasuje signálom „**Koniec ohrozenia**“ - dvojminútovým stálym tónom sirén bez opakovania.

KONIEC OHROZENIA	
<i>Tón sirén:</i>	<i>2 - minútový stály tón</i>

Varovné signály a signál „Koniec ohrozenia“ sa následne dopĺňajú hovorenou informáciou prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov.

Preskúšanie prevádzkyschopnosti systémov varovania obyvateľstva sa vykonáva **dvojminútovým stálym tónom sirén** po predchádzajúcom informovaní obyvateľstva o čase skúšky prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov. Koordináciu preskúšavania týchto systémov vykonáva Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

ZÁCHRANNÉ PRÁCE

Záchranné práce sú činnosti na záchranu života, zdravia osôb a záchranu majetku, ako aj na ich odsun z ohrozených alebo z postihnutých priestorov. Súčasťou záchranných prác sú činnosti na zamedzenie šírenia a pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti a vytvorenie podmienok na odstránenie následkov mimoriadnej udalosti.

Záchranné práce vykonávajú záchranné zložky integrovaného záchranného systému, útvary Policajného zboru a osoby povolané na osobné úkony.

Činnosť pri záchranných prácach obsahuje najmä

- varovanie obyvateľstva a vyzoznenie osôb ohrozených mimoriadnou udalosťou a aj pri zmenách situácie počas vykonávania záchranných prác,
- vykonanie prieskumu a pozorovania na postihnutom území, ktorého cieľom je vyhľadať postihnuté osoby mimoriadnou udalosťou, vyznačiť kontaminované a životu nebezpečné úseky,
- vyslobodzovanie postihnutých osôb z trosiek zničených a narušených budov, vrakov dopravných prostriedkov, ochranných stavieb, zo zaplavených priestorov a z horiacich budov,
- prívod vzduchu a vody osobám v zavalených priestoroch a ochranných stavbách,
- individuálnu ochranu osobám v kontaminovanom priestore a ich odsun z tohto priestoru,
- poskytnutie prvej predlekárskej pomoci a neodkladnej zdravotnej starostlivosti zraneným osobám vrátane odsunu postihnutých do zdravotníckych zariadení,
- lokalizáciu a likvidáciu požiarov ohrozujúcich postihnuté osoby a nasadené sily a prostriedky,
- kontrolu kontaminovania a ožiarenia osôb, kontrolu kontaminovania územia, ovzdušia a budov,
- poskytnutie jódovej a špeciálnej profylaxie,
- hygienickú očistu postihnutých osôb,
- likvidáciu úniku nebezpečných látok a zabránenie ich šíreniu,
- špeciálnu očistu a dezaktiváciu územia, budov, priestorov, dopravných prostriedkov a komunikácií nevyhnutných pre činnosť nasadených síl a prostriedkov,
- dezinfekciu, dezinfekciu a deratizáciu územia, budov, priestorov, dopravných prostriedkov a komunikácií nevyhnutných pre činnosť nasadených síl a prostriedkov,
- reguláciu pohybu osôb a dopravných prostriedkov na postihnutom území,
- uzavretie postihnutého územia,
- ochranu postihnutých osôb a nasadených síl a prostriedkov pred nepriaznivými poveternostnými vplyvmi a následkami mimoriadnej udalosti,
- odsun nezranených osôb z postihnutého územia,
- núdzové zásobovanie a núdzové ubytovanie osôb, ktoré sú následkom mimoriadnej udalosti bez základných životných potrieb,
- poskytnutie veterinárnej pomoci postihnutým a ohrozeným zvieratám a vykonanie veterinárnej očisty,
- odpojenie poškodených rozvodných sietí a zariadení ohrozujúcich postihnuté osoby, nasadené sily, prostriedky a majetok,
- pozorovanie postihnutého územia a kontrolné merania,

- spevňovanie alebo strhávanie poškodených stavieb, budov a konštrukcií ohrozujúcich postihnuté osoby a nasadené sily a prostriedky,
- uvoľňovanie zahataných vodných tokov,
- uvoľňovanie určených cestných komunikácií a železničných tratí, vytvorenie priechodov a prejazdov potrebných na vykonávanie záchranných prác a odsun postihnutých osôb,
- čerpanie a vypúšťanie vody zo zaplavených častí budov a územia, kde sa vykonávajú záchranné práce,
- zachytávanie ropných produktov na vodných tokoch a plochách,
- identifikáciu, odsun a pochovávanie usmrtených osôb,
- uskladňovanie, odsun a likvidáciu kontaminovaného materiálu a ekologickú asanáciu zvyškov nebezpečných látok,
- psychologickú pomoc a duchovnú pomoc.

E. ÚLOHY A OPATRENIA PO VZNIKU MIMORIADNEJ UDALOSTI

Po vzniku mimoriadnej udalosti a vyhlásení mimoriadnej situácie sa vykonávajú základné úlohy a opatrenia:

- ***záchranné práce*** silami a prostriedkami z celého územia, na ktorom bola vyhlásená mimoriadna situácia
 - obce, mestá, Obvodný úrad Galanta vedú zoznamy využiteľných síl a prostriedkov pri záchranných prácach v rámci svojho územného obvodu,
- ***evakuácia***
 - dotknuté obce, mestá a Obvodný úrad Galanta majú pre plánovanú evakuáciu spracované plány evakuácie v zmysle vyhlášky MV SR č. 75/1995 Z.z. o zabezpečovaní evakuácie v znení neskorších predpisov,
- ***núdzové zásobovanie a núdzové ubytovanie***
 - obce, mestá a Obvodný úrad Galanta majú spracovaný prehľad ubytovacích a stravovacích zariadení využiteľných v prípade mimoriadnej udalosti na zabezpečenie núdzového zásobovania a núdzového ubytovania, ktorý je súčasťou plánu núdzového zásobovania a núdzového ubytovania,
 - podľa potreby obce uzatvárajú s prevádzkovateľmi ubytovacích a stravovacích zariadení dohody o zabezpečení núdzového zásobovania a núdzového ubytovania,
- ***použitie základných záchranných zložiek integrovaného záchranného systému a ostatných záchranných zložiek integrovaného záchranného systému***
 - základné záchranné zložky integrovaného záchranného systému:
 - hasičský a záchranný zbor,
 - záchranná zdravotná služba,
 - kontrolné chemické laboratórium CO,
 - horská záchranná služba,
 - banská záchranná služba
 - ostatné záchranné zložky integrovaného záchranného systému:
 - Ozbrojené sily Slovenskej republiky,
 - obecné (mestské) hasičské zbory,
 - závodné hasičské útvary,
 - pracoviská vykonávajúce štátny dozor,
 - jednotky civilnej ochrany,
 - obecná polícia,
 - Slovenský červený kríž,

- iné právnické osoby a fyzické osoby, ktorých predmetom činnosti je poskytovanie pomoci pri ochrane života, zdravia a majetku.

Pre prípad mimoriadnej udalosti sú fyzické osoby povinné

- a) dodržiavať pokyny obvodných úradov, obcí, ako aj iných právnických osôb a fyzických osôb uvedených v § 16 zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane
- b) riadiť sa ich pokynmi na ukrytie a evakuáciu,
- c) vykonávať opatrenia na ochranu potravín, vody, zvierat a krmív, ktoré vlastnia alebo sú im zverené,
- d) plniť úlohy v jednotkách a zariadeniach civilnej ochrany podľa určenia a zaradenia a na plnenie úloh sa vopred pripraviť,
- e) vykonávať časovo obmedzené práce pre civilnú ochranu súvisiace s bezprostrednou ochranou života, zdravia a majetku,
- f) poskytnúť vecné prostriedky, ktoré vlastnia alebo užívajú,
- g) poskytnúť potrebné priestory a prostriedky na núdzové ubytovanie osobám postihnutým mimoriadnou udalosťou, ako aj osobám, ktoré vykonávajú záchranné práce.

Povinnosti uvedené pod písm. e), f) a g) nie je fyzická osoba povinná splniť v prípade, ak by tým vystavila vážnemu ohrozeniu seba alebo blízke osoby alebo ak jej v tom bránia iné dôležité okolnosti.

Mimoriadna situácia sa nevyhlasuje ak bol vyhlásený výnimočný stav alebo núdzový stav. Vtedy sa postupuje podľa osobitného zákona.

F. PODROBNOSTI O TOM, KDE SA DAJÚ ZÍSKAŤ ĎALŠIE INFORMÁCIE SÚVISIACE S PLÁNMI OCHRANY

Podrobnosti a ďalšie informácie súvisiace s plánmi ochrany obyvateľstva je možné získať na obecnom úrade, alebo na Obvodnom úrade Galanta, odbor civilnej ochrany a krízového riadenia, na ul. Nová Doba č. 1408/31, alebo na tel. č. 031/7886 124 resp. 0905 237 425.

V prípade povodňovej úlohy a povinnosti orgánov štátnej správy pri zabezpečovaní ochrany pred povodňami sú dané povodňovým plánom. Obec vykonáva prenesený výkon štátnej správy na úseku ochrany pred povodňami a preto máme vypracovaný „**Povodňový plán záchranných prác obce**“.

G. ODKAZ NA OBMEDZENIA VYPLÝVAJÚCE Z OCHRANY DÔVERNÝCH INFORMÁCIÍ A UTAJOVANÝCH SKUTOČNOSTÍ

Vyššie zverejnené informácie sú v súlade so zákonom č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a nevzťahujú sa na ne žiadne obmedzenia vyplývajúce zo zákona č. 215/2004 Z.z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

Verejnosť má možnosť sa vyjadriť k uvedeným informáciám do 30 dní po zverejnení, na Obecnom úrade Malá Mača. Opodstatnené pripomienky sa zohľadnia pri aktualizovaní Plánov ochrany obyvateľstva.

Zverejnené dňa: **4. apríla 2012**
Dátum poslednej aktualizácie: 4. apríla 2012

